

WYJAŚNIENIA – FEMP.06.10-IP.01-022/23

1. Czy wszystkie podmioty zaangażowane w realizację projektu są zobowiązane do złożenia oświadczenia o przestrzeganiu przepisów antidyskryminacyjnych?

Tak, każdy podmiot zaangażowany w realizację projektu jest zobowiązany do złożenia oświadczenia: Wnioskodawca, Partner/Partnerzy i Podmiot/Podmioty realizujące projekt, czyli jednostki organizacyjne Wnioskodawcy lub Partnera nieposiadające osobowości prawnej, które będą realizować projekt (np. szkoły).

2. Czy dla spełnienia kryterium „Doświadczenie wnioskodawcy/partnerów (jeśli dotyczy)” doświadczenie w obszarze kształcenia ogólnego w szkołach powinien posiadać zarówno Wnioskodawca, jak i Partner?

Aby spełnić ww. kryterium, wystarczające jest posiadanie doświadczenia w obszarze kształcenia ogólnego w szkołach przez jeden z podmiotów: Wnioskodawcę lub Partnera.

3. Kogo należy wykazać we wskaźniku „Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu”?

Zgodnie z definicją wskaźnik mierzy liczbę uczniów, którzy dzięki wsparciu z EFS+ nabyli kwalifikacje, kompetencje kluczowe, społeczne lub społeczno-emocjonalne lub umiejętności/kompetencje podstawowe, przekrojowe lub zawodowe.

W związku z tym do wskaźnika powinni być wliczeni nie tylko uczniowie uzyskujący stricte kwalifikacje, ale także uczniowie, którzy uzyskali kompetencje kluczowe, społeczne lub społeczno-emocjonalne lub umiejętności/kompetencje podstawowe, przekrojowe lub zawodowe.

Dotyczy to efektów wszystkich form wsparcia w projekcie, zarówno zajęć realizowanych grupowo, jak i form indywidualnych.

4. Czy we wskaźniku „Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem” należy uwzględnić tylko dzieci ze szkoły ogólnej, czy również uczniów szkoły specjalnej, którzy uczą się podstawą kształcenia ogólnego?

Do wskaźnika "Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem" powinni być wliczeni wszyscy uczniowie, którzy uczestniczą w projekcie, a którzy objęci są kształceniem ogólnym, w tym również uczniowie szkół specjalnych, jak i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne.

Należy pamiętać, że realizacja wsparcia uczniów szkół specjalnych możliwa jest jedynie we współpracy ze szkołami ogólnodostępnymi. Należy także mieć na uwadze, że wsparcie w konkursie powinno być ukierunkowane na edukację włączającą w szkołach ogólnodostępnych, w tym zwiększenie dostępności w szkołach ogólnodostępnych. Celem ww. współpracy powinno być stopniowe przechodzenie/przygotowanie dzieci i młodzieży z tych ośrodków do nauki w szkołach ogólnodostępnych poprzez m.in. integrację dzieci z obydwu typów placówek. Włączenie to proces, który pomaga pokonywać bariery ograniczające obecność, uczestnictwo i osiągnięcia uczniów.

- 5. Czy każdy uczestnik działań integracyjnych powinien być traktowany jako uczestnik projektu i należy go ująć we wskaźniku „Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem”?**

W przypadku działań integracyjnych, jakie są kwalifikowalne w konkursie, a więc prowadzących do integracji i włączenia uczniów, każda osoba uczestnicząca w nich powinna być wykazana jako uczestnik/uczestniczka projektu oraz powinna być wykazana we wskaźniku „Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem”.

- 6. Czy wskaźniki rezultatu długoterminowego ("Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek 6 miesięcy po opuszczeniu programu", "Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu") należy zamieścić we wniosku o dofinansowanie?**

Wskaźniki rezultatu długoterminowego nie są wprowadzane do wniosku. Wskaźniki te są monitorowane przez Instytucję Zarządzającą na podstawie m. in. badań ewaluacyjnych/analiz realizowanych na reprezentatywnej próbie uczestników/uczestniczek projektu lub na podstawie danych administracyjnych.

- 7. Jak należy rozumieć zapis z Regulaminu konkursu: wsparcie rodziców i opiekunów w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich i wspierania rozwoju dzieci na każdym etapie (np. możliwość konsultacji psychologicznej lub pedagogicznej) – jako element szerszego projektu? Czy może to być działanie uzupełniające względem działań zaplanowanych dla uczniów?**

Tak. Oznacza to, że w projekcie nie może być realizowane wsparcie wyłącznie dla rodziców, musi być ono jednym z elementów projektu. Jednocześnie w Regulaminie wskazany jest warunek, że wsparcie obligatoryjnie powinno obejmować uczniów ze specjalnymi potrzebami. Tak więc każdy projekt powinien być skierowany do uczniów, a dodatkowo może być skierowany także do rodziców.

- 8. Czy w ramach konkursu istnieje możliwość zatrudnienia fizjoterapeuty do prowadzenia indywidualnej fizjoterapii z uczestnikiem projektu?**

Działania w projektach w konkursie powinny być ukierunkowane na edukację włączającą uczniów. Nie jest natomiast możliwe finansowanie działań o charakterze medycznym, w związku z tym fizjoterapia nie jest kwalifikowalna w konkursie.

- 9. Czy w ramach konkursu możliwa jest realizacja doradztwa zawodowego dla uczniów?**

Zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego mogą być realizowane w konkursie pod warunkiem, że będą realizować edukację włączającą w szkole ogólnodostępnej. We wniosku powinno być przedstawione uzasadnienie, w jaki sposób zajęcia te przyczynią się do realizacji edukacji włączającej.

Należy również pamiętać, że potrzeba realizacji wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy problemów i potrzeb grupy docelowej.

10. Jak należy rozumieć zapis z Regulaminu: Nie można jednak skierować projektu wyłącznie do uczniów ze specjalnymi potrzebami – w każdym projekcie powinno być uwzględnione wsparcie o charakterze integracyjnym? Czy możliwe jest zorganizowanie np. pikniku / festynu integracyjnego?

Kluczowa dla uznania kwalifikowalności działań w projekcie jest ich zgodność z celem konkursu i jego głównymi założeniami. Należy mieć jednak na uwadze, aby działania o charakterze integracyjnym przyczyniały się do edukacji włączającej uczniów.

Edukacja ta stawia za cel wyposażenie uczniów w kompetencje niezbędne do stworzenia w przyszłości włączającego społeczeństwa, czyli społeczeństwa, w którym osoby niezależnie od różnic m.in. w stanie zdrowia, sprawności, pochodzeniu, wyznaniu są pełnoprawnymi członkami społeczności, a ich różnorodność postrzegana jest jako cenny zasób rozwoju społecznego i cywilizacyjnego. Włączenie to proces, który pomaga pokonywać bariery ograniczające obecność, uczestnictwo i osiągnięcia uczniów.

Piknik czy festyn sam w sobie nie może być uznany jako działanie integracyjne, które przyczynia się do włączenia uczniów. Konieczne jest takie zorganizowanie wydarzenia, aby realna stała się integracja uczniów ze specjalnymi potrzebami z pozostałymi uczniami (jeśli w projekcie będzie założona współpraca szkoły ogólnodostępnej ze szkołą specjalną, to uczniów obydwu szkół).

Każdorazowo należy też przeanalizować, czy proponowana forma wsparcia w sposób racjonalny i efektywny przyczynia się do realizacji idei edukacji włączającej oraz czy dane działanie jest wystarczające dla integracji i włączenia, i nie powinno być elementem szerszych działań integracyjnych, np. wspólnych zajęć uczniów.

Z zapisów wniosku powinno wynikać, w jaki sposób wsparcie o charakterze integracyjnym przyczynia się do realizacji celu projektu.

Należy przy tym pamiętać, aby sposób prowadzenia zajęć oraz dobór form był dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, tak aby wsparcie prowadziło do pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia oraz życiu społecznym.

11. Czy w ramach projektu w zakresie integracji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów niewymagających dodatkowego wsparcia w tym zakresie będą kwalifikowane wspólne zajęcia rozwijające umiejętności społeczne.

Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów w każdym projekcie powinno być uwzględnione wsparcie o charakterze integracyjnym. Może być ono realizowane poprzez zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, przy czym należy pamiętać, aby sposób prowadzenia zajęć oraz dobór form był dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, tak aby wsparcie prowadziło do pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia oraz życiu społecznym.

Zakres wsparcia powinien przyczyniać się do realizacji edukacji włączającej.

12. Jakie informacje należy przedstawić we wniosku o dofinansowanie, aby potwierdzić spełnienie kryteriów premiujących: Wykorzystanie rozwiązań wypracowanych w ramach POWER i Wykorzystanie w projekcie doświadczeń z innych krajów europejskich lub innych regionów europejskich? Czy wystarczająca będzie deklaracja?

Deklaracja nie jest wystarczająca dla uznania ww. kryteriów premiujących za spełnione.

W przypadku kryterium „Wykorzystanie rozwiązań wypracowanych w ramach POWER” z wniosku powinno jednoznacznie wynikać jaki model/rozwiązanie i w jakim zakresie zostanie wykorzystany/wykorzystane w projekcie.

W przypadku kryterium „Wykorzystanie w projekcie doświadczeń z innych krajów europejskich lub innych regionów europejskich” z wniosku powinno jednoznacznie wynikać jakie doświadczenia z ww. zakresu zostaną zastosowane, na czym polegają i w jaki sposób zostaną wykorzystane w projekcie

Zgodnie z logiką projektową wsparcie zaplanowane w projekcie, również to związane z wykorzystaniem wybranych modeli/rozwiązań i doświadczeń, powinno być adekwatne do zdiagnozowanych problemów i potrzeb grupy docelowej, a informacje zawarte we wniosku powinny być spójne.

13. Czy w ramach wykorzystania doświadczeń związanych z edukacją włączającą innych krajów europejskich można zaplanować wyjazd zagraniczny kadry do danej placówki? Czy w przypadku organizacji takiego wyjazdu kryterium premiujące „Wykorzystanie w projekcie doświadczeń z innych krajów europejskich lub innych regionów europejskich” będzie uznane za spełnione?

Projekty w ramach konkursu powinny być realizowane na obszarze województwa małopolskiego. Nie wyklucza to możliwości realizacji pojedynczych działań lub ponoszenia wydatków poza województwem małopolskim, jeśli jest to uzasadnione w projekcie.

Jeśli w celu wykorzystania doświadczeń z zakresu edukacji włączającej z innych krajów europejskich niezbędne jest spotkanie kadry szkoły objętej wsparciem z kadrami z innych krajów europejskich, możliwe jest uwzględnienie tego rodzaju działania w projekcie. We wniosku należy uzasadnić niezbędność takiego działania i opisać, co będzie przedmiotem wyjazdu/spotkania. Każdorazowo wymaga to także szczegółowego uzasadnienia w kontekście racjonalności i efektywności ponoszonych wydatków.

Należy jednak mieć na uwadze, że sam wyjazd nie będzie wystarczający dla uznania kryterium premiującego „Wykorzystanie w projekcie doświadczeń z innych krajów europejskich lub innych regionów europejskich”. Aby spełnić ww. kryterium premiujące, konieczne jest zapewnienie, że doświadczenia z zakresu edukacji włączającej z innych krajów/regionów europejskich będą wykorzystane w projekcie. Z wniosku powinno jednoznacznie wynikać, jakie doświadczenia z ww. zakresu Wnioskodawca planuje zastosować, na czym polegają i w jaki sposób zostaną wykorzystane w projekcie.

14. Czy regulamin rekrutacji powinien zostać przygotowany również w języku ETR (easy to read / łatwym do czytania)?

Zgodnie ze standardem szkoleniowym materiały informacyjne o projekcie i dokumenty rekrutacyjne powinny być przygotowane w sposób dostępny i udostępniane co najmniej w wersji elektronicznej (patrz: standard cyfrowy i informacyjno-promocyjny).

Zgodnie ze standardem informacyjno-promocyjnym tam, gdzie jest to zasadne, należy różnicować tematykę przekazu i sposoby komunikacji w zależności od oczekiwanych potrzeb odbiorców. Materiały (informacja pisana) powinny być przygotowane co najmniej w wersji elektronicznej (patrz: standard cyfrowy), a teksty pisane prostym językiem (patrz: standard informacyjno-promocyjny). Jednak to organizator wydarzenia decyduje, w jaki sposób i którymi

sposobami komunikacji zapewnia dostępność materiałów, na przykład wersja w druku powiększonym, wersja w języku łatwym do czytania, w systemie Braille'a, nagrania tłumaczenia na język migowy na nośniku elektronicznym.

15. Zgodnie z Regulaminem kwalifikowalność uczestników/uczestniczek projektu na etapie rekrutacji może zostać potwierdzona za pomocą złożonych oświadczeń, ale przed udzieleniem pierwszej formy wsparcia należy zweryfikować prawdziwość oświadczeń na podstawie dostępnych źródeł. W jaki sposób potwierdzić/udokumentować, że oświadczenia złożone na etapie rekrutacji są zgodne z prawdą?

Złożone oświadczenia należy zweryfikować na podstawie zaświadczeń lub innych dokumentów wystawionych przez właściwy podmiot. W celu udokumentowania weryfikacji należy zachować kserokopie zaświadczeń w dokumentacji projektu. Informacje, które nie są istotne dla potwierdzenia spełnienia kryterium, mogą zostać ukryte.

16. Czy w przypadku uznania na etapie oceny danego kosztu za niekwalifikowany, wnioskodawca wezwany będzie do jego usunięcia czy projekt zostanie odrzucony?

Kryterium „Kwalifikowalność wydatków”, w ramach którego ocenie podlega kwalifikowalność poszczególnych wydatków w projekcie, jest obligatoryjne i ma charakter 0/1 (spełnia/nie spełnia).

Na etapie negocjacji Wnioskodawca może zostać wezwany do poprawy lub uzupełnienia wniosku w zakresie, który podlega ocenie w ww. kryterium. Niemniej jednak warunkiem zakwalifikowania projektu do etapu negocjacji jest to, aby „żadne obligatoryjne kryterium oceny wyboru projektów nie zostało ocenione negatywnie”. Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów „Jeśli projekt jednoznacznie nie spełnia kryterium ocenianego na etapie oceny formalno-merytorycznej i nie jest zasadne, ze względu na wagę i/lub skalę uchybień skierowanie go do uzupełnienia lub poprawy na etapie negocjacji w części dotyczącej spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych w tym zakresie, zostanie odrzucony i nie zostanie skierowany do negocjacji”. W związku z tym decyzja, czy projekt w zakresie kryterium „Kwalifikowalność wydatków” zostanie skierowany do negocjacji, czy też ww. kryterium zostanie uznane za niespełnione, zależy od wagi i/lub skali uchybień dotyczących kwalifikowalności wydatków w projekcie.

17. W jaki sposób obliczyć średnioroczne wydatki w projekcie, który trwa np. od 1 września 2024 roku do 30 czerwca 2026 roku.

Średnioroczne wydatki w projekcie należy obliczyć zgodnie ze wzorem:
(ogólna wartość wydatków w projekcie / liczba miesięcy realizacji projektu) x 12 miesięcy.

18. Czy jest określony limit (stawka uśredniona) średniego kosztu przypadającego na uczestnika projektu?

W konkursie nie określono limitu/średniego kosztu przypadającego na uczestnika projektu. Ocenie podlegać będzie racjonalność i efektywność poszczególnych wydatków zaplanowanych w projekcie.

19. Czy list intencyjny dotyczący partnerstwa należy załączyć do wniosku?

List intencyjny nie jest wymaganym załącznikiem do wniosku.

Niemniej jednak partnerstwo powinno zostać zawarte przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Warunki realizacji projektu partnerskiego powinny być określone w porozumieniu albo umowie o partnerstwie. Minimalny wzór umowy o partnerstwie stanowi Załącznik nr 6 do Regulaminu. Porozumienie/umowa o partnerstwie nie jest składane jako załącznik do wniosku o dofinansowanie, ale jest wymagane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu.

20. W Regulaminie jest określony limit 30% kosztów bezpośrednich na wydatki związane z zakupem mebli, sprzętów i pojazdów (niestanowiące cross-finansingu). Czy pomoce dydaktyczne wchodzą w ten limit?

Do ww. limitu wchodzi pomoce dydaktyczne, które nie są objęte cross-finansowaniem i stanowią kategorie wymienione w limicie, tj. meble, pojazdy lub sprzęt. Każdorazowo należy zweryfikować, czy konkretna pomoc dydaktyczna wpisuje się w jedną z ww. kategorii. Szczególną uwagę należy zwrócić, czy planowane pomoce nie powinny być uznane jako sprzęt (IT, elektroniczny itp.). Pomoce dydaktyczne, które nie stanowią mebli, pojazdów i sprzętu, są wyłączone z tego limitu.

21. Czy w ramach cross-finansingu można zaplanować poprawę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, np. poprzez prace remontowe, adaptacyjne?

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, możliwe jest wykonywanie prac w ramach istniejącej infrastruktury, w szczególności adaptacja oraz prace remontowe związane z dostosowaniem nieruchomości. Jednym z działań możliwych do realizacji w projekcie w ramach konkursu jest poprawa dostępności architektonicznej szkół ogólnodostępnych dla uczniów, nauczycieli, rodziców oraz społeczności lokalnej. Należy jednak pamiętać, że wydatki w ramach cross-finansingu mogą być ponoszone jedynie jako element uzupełniający projektu i powinny być niezbędne do realizacji jego celu. Cross-finansing dotyczy wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu.

Wskazane w pytaniu działanie jest możliwe, jeżeli dotyczy pomieszczeń wykorzystywanych do realizacji działań merytorycznych w projekcie, zostanie odpowiednio uzasadnione i przyczyniać się będzie do podniesienia jakości oferowanego wsparcia. Uzasadnienie w tym zakresie należy zawrzeć we wniosku. Powyższe wydatki mogą zostać sfinansowane w ramach określonego w konkursie limitu cross-finansingu w wysokości 25% finansowania unijnego.

22. Czy w ramach zadania można zaplanować wymianę drzwi w pomieszczeniach, które nie będą dostosowywane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami?

Każdy wydatek w ramach projektu jest kwalifikowalny wówczas, gdy jest niezbędny do realizacji celów projektu.

Działania projektowe powinny być ukierunkowane na edukację włączającą w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne. Jedną z możliwych form działań jest poprawa dostępności architektonicznej szkół ogólnodostępnych dla uczniów, nauczycieli, rodziców oraz społeczności lokalnej.

Wydatki w ramach cross-finansingu oraz związane z zakupem mebli, sprzętów i pojazdów mogą być ponoszone jedynie jako element uzupełniający projektu i powinny być niezbędne do realizacji

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

jego celu. Cross-financing dotyczy wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu.

Jeśli wydatek dotyczący adaptacji oraz prac remontowych nie jest związany z celem projektu, nie będzie możliwy do sfinansowania w ramach projektu.

23. Czy w konkursie określono limit na "wydatki na dostępność"?

W konkursie nie określono limitu wydatków na dostępność. Wydatki takie są możliwe, jeżeli odnoszą się do zaplanowanego wsparcia, dotyczą obszaru projektu i zostaną odpowiednio uzasadnione w projekcie. Wydatki tego typu należy wyodrębnić jako osobny koszt oraz oznaczyć jako „wydatki na dostępność”.

Część wydatków na dostępność ze względu na swój charakter może zostać sfinansowana jedynie w ramach określonego w konkursie limitu cross-financingu w wysokości 25% finansowania unijnego. Zgodnie z wymogiem wskazanym w Regulaminie wyboru projektów wydatki w ramach cross-financingu mogą być ponoszone jedynie jako element uzupełniający projektu i powinny być niezbędne do realizacji jego celu.